

بررسی نقش پلیس اطلاعات محور در شناسایی مجرمین متواری (از طریق سیستم اطلاعات پایه)

امیر حسین یآوری^۱، حسن فرامرزی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۳/۵

از صفحه ۲۳ تا ۴۰

چکیده

استفاده از فن آوری نه تنها در پیشگیری از وقوع جرم کاربرد وسیعی پیدا کرده، بلکه در سرکوبی و مجازات مجرمان نیز جای پای خود را باز کرده است، در حال حاضر در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان، کنترل هویت اشخاص در مرزهای ورودی و خروجی، تعقیب و مراقبت از مجرمان جهت کشف فعالیت‌های تبهکارانه، تسهیل ترافیک شهری، سیستم‌های هوشمند اعلام سرقت به مقرهای پلیس و بسیاری از فعالیت‌های پلیس با استفاده از ابزارهای الکترونیکی صورت می‌گیرد، از این رو هدف از این پژوهش بررسی نقش پلیس اطلاعات محور در شناسایی مجرمین متواری از طریق سیستم اطلاعات پایه (نرم افزار و شبکه) می‌باشد. پژوهش حاضر از نظر نوع و هدف کاربردی و با ماهیت توصیفی، پیمایشی است. جامعه آماری این تحقیق، کارشناسان، کارآگاهان و متخصصین پلیس‌های تخصصی اجرائی ناجا، (آگاهی، اطلاعات، فتا، پیشگیری) در سال ۱۳۹۷ می‌باشند. با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه ۸۲ نفر تعیین گردید، ابزار گردآوری داده‌ها پرسش نامه محقق ساخته بر مبنای طیف لیکرت است که روایی و پایایی آن با $(a=0/908)$ تأیید گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون (Binominal Test) یا آزمون نسبت (برای تشخیص تأثیر یا عدم تأثیر یک متغیر در متغیر دیگر) با نرم افزار Spss20 استفاده شد. یافته‌های این تحقیق نشان داد، استفاده از سیستم‌های اطلاعات پایه (مدیریت دانش، سیستم‌های نرم افزاری، سیستم‌های مخابراتی و بانک‌های اطلاعاتی) در شناسایی مجرمین متواری مؤثر می‌باشند. با توجه نتایج تحقیق و نقش سیستم‌های اطلاعات پایه در شناسایی مجرمین واحصاء عوامل تأثیرگذار در این زمینه، رفع موانع حقوقی در کنار راهکارهای امنیتی جهت دسترسی پلیس به کلیه بانک‌های اطلاعاتی در آینده امری اجتناب‌ناپذیر است.

واژگان کلیدی: مدیریت دانش، اطلاعات محوری، پلیس، سیستم اطلاعات پایه.

مقدمه

در گذشته اخبار و اطلاعات راجع به فعالیت‌های مجرمان در اولویت نیازمندی‌های خبری در سازمان‌های پلیس قرار داشته و ادارات پلیس سعی می‌کردند تا با استفاده از دانش حاصل از مجرمان نسبت به پیشگیری و برخورد با فعالیت‌های مجرمانه اقدام کنند. در پارادایم اطلاعات محوری از این نوع دانش به دانش قدیم^۱ یاد می‌شود. اما اطلاعات محوری مدیریت دانش در سازمان پلیس را تلفیقی از دانش قدیم و دانش جدید^۲ می‌داند. آن دسته از اخباری که در گذشته در حوزه پلیس مهم قلمداد شده است و به فعالیت مجرمان و نه خود جرم ارتباط پیدا می‌کند (راتکلیف، ۲۰۰۸).

منابعی که این دانش از آن‌ها ناشی می‌شود تکنیک‌های قدیمی همچون هدایت منابع، تحقیقات پرونده محور پلیسی و مصاحبه و بازجویی با مجرمان است. اما آنچه منبع دانش در عصر جدید است تنها دانش ناشی از مجرمان و فعالیت‌های مجرمانه آنان نیست. در دهه‌های اخیر رشد سریع، دیجیتالی شدن، شناخت بیشتر از نوع جرم و مباحثی هم چون کارایی پلیس در مبارزه با جرم و کاهش و اختلال در جرم (رات کلیف، ۲۰۰۸) و ورود مفهوم مسئولیت پذیری عمومی به امور پلیسی باعث شده‌اند نوع جدیدی از دانش پا به عرصه ظهور بگذارد که به آن دانش جدید می‌گویند. در دانش جدید مفاهیمی همچون؛ ترسیم نقشه جرم، تحلیل روند جرم شناسی و اطلاعات استراتژیک ناشی از اخبار منابع آشکار را در خود دارد حال آنکه تفسیر سنتی، اطلاعات را صرفاً اخبار تجزیه و تحلیل شده تعریف کرده است.

دانش جدید بیشتر در دست کسانی خواهد بود که شاید می‌توان گفت کمتر در حوزه اطلاعات عملیاتی نقش داشته‌اند و حتی شاید افرادی باشند که عوامل غیر اطلاعاتی بوده و صرفاً تعهد آن‌ها می‌تواند دانش را در سازمان اطلاعاتی پلیس به گردش در آورد (بعنوان مثال: متخصصین رایانه، آمار و یا سیاست مداران). این تقسیم بندی از دانش در پلیس اطلاعات محور نشان می‌دهد که این پارادایم می‌تواند مفاهیم سنتی و بلند مدتی همچون؛ تعاریف خبر، داده، اطلاعات که مدت‌ها هژمونی غالب بر ادبیات نظری پلیس اطلاعات بوده است را به چالش بکشد، به جرأت می‌توان گفت که در پلیس اطلاعات محور جایگاه دانش و دانش محوری مورد توجه جدی است.

بیان مسئله

فن آوری‌های نوین به شکل‌های مختلف در طول تاریخ همواره در خدمت پلیس بوده است. پلیس با استفاده از فن آوری‌های نوین می‌تواند وظایف و مأموریت‌های محوله خود را با کیفیت بهتری در چارچوب قانون انجام دهد. هر فن آوری توسعه یافته و نوین که در خدمت جامعه قرار می‌گیرد، می‌تواند کار بردی خاص برای پلیس داشته باشد. به عنوان مثال؛ برای پلیس آگاهی، در مأموریت‌های مرتبط با سرقت اتومبیل، طراحی یک نمونه هوشمند ردیابی خودرو سرقتی در حال حرکت ممکن است یک فن آوری قابل قبول باشد (جلالی و سوری؛ ۱۳۸۷).

- 1- old knowledge
- 2- new knowledge

مأموریتی دیگر، شاید فن‌آوری RFID و کاربردهای آن در حوزه وظایف پلیس آگاهی مؤثر باشد (جلالی و ابراهیمی، ۱۳۸۷). در مأموریتی دیگر، با توجه به افزایش سریع جرائم حوزه تلفن همراه و پیچیده شدن عملیات مجرمانه در این حوزه، لذا متخلفان حوزه تلفن همراه می‌توانند عملیات پیچیده‌ای را با آن به انجام برسانند و پلیس مسئول امنیت فضای سایبر، و به صورت مشخص پلیس فضای سایبر آمادگی لازم برای استفاده مناسب از فن‌آوری‌های روز این حوزه داشته باشد تا بتواند در امور مرتبط با آموزش و پیشگیری از جرائم در امور مرتبط با برخورد با مجرمان کارآمد باشد.

نقش و جایگاه اخبار حاصل از فعالیت‌های پلیس در ساختار دانش اطلاعاتی با چالش جدی مواجه است. بطور مشخص می‌توان گفت که هیچ‌الگو و یا رابطه مفهومی تا کنون در خصوص منبع تولید دانش در سازمان اطلاعات پلیس ارائه نگردیده و چرخه تولید و مدیریت دانش بدون مطالعه باقی مانده است. آنچه به وضوح می‌توان گفت این است که اخبار مجرمانه که نقش رگ حیاتی در آناتومی سازمان اطلاعاتی پلیس ایفا می‌کند تنها منبع تولید دانش نبوده و پیوستاری از اخبار مجرمانه تا اخبار ناشی از جرم و محیط مجرمانه منابع متنوع و متفاوت در تولید دانش می‌باشند.

تبیین جایگاه دانش در فرهنگ سازمانی پلیس اطلاعات محور به نحوه مدیریت دانش کمک شایانی می‌کند. چنانچه منابع تولید دانش به خوبی شناسایی شوند در گام بعدی می‌توان نسبت به مستند سازی دانش سازمان پلیس اطلاعات اقدام و بایسته‌های لازم را جهت گردش صحیح دانش در درون سازمان و نحوه انتقال این دانش به مبادی برون سازمانی تصمیم‌گیری کرد.

نکته مهم در ضرورت تبیین جایگاه دانش توجه به بازتعریف مفاهیم و مبانی اطلاعات همچون؛ داده، خبر، اطلاعات، مدار اطلاعاتی و نظایر آن است.

اهمیت و ضرورت تحقیق

رشد و توسعه انکار ناپذیر فن‌آوری و گسترش روز افزون آن در سطح جامع‌جهانی باعث شده است که مجرمان نیز به اقتضای افعال مجرمانه خود، از این فن‌آوری‌ها استفاده کنند. یک سازمان پلیسی بدون داشتن اطلاعات دقیق و بهنگام نمی‌تواند کنترل کارآمدی بر مجرمین اعمال کند. لذا به جز نیروی کار، استفاده از یک سیستم اطلاعاتی مفید برای موفقیت در هر سازمان پلیسی، امری مهم و حیاتی است. بهره‌گیری از سیستم‌های اطلاعاتی در تصمیم‌گیری‌ها، کارائی سازمان، پیش‌افتادن از جامعه مجرمان، توانایی سازمان برای ردگیری مجرمان دیگر و اعمال جنگ روانی در مجرمان تأثیرگذار خواهد بود. نظر به اینکه پلیس به عنوان یکی از مهمترین نهادهای مؤثر و فعال در عدالت کیفری، موظف به کشف جرم، دستگیری مجرمین و انجام تحقیقات مقدماتی است؛ ضرورت اطلاع و آگاهی کارآگاهان و افسران تحقیق از قابلیت‌های سیستم‌های اطلاعاتی و مخابراتی^۱ در کشف جرم و شناسایی مجرمین امری ضروری و اجتناب ناپذیر است.

1 - Communication systems.

این تحقیق سعی دارد با بررسی نقش پلیس اطلاعات محور در شناسایی مجرمین متواری از طریق سیستم اطلاعات پایه (نرم افزار و شبکه) چالش‌های اساسی بر سر این راه را برجسته‌سازی کند، لذا هدف اصلی در این تحقیق این است که پس از شناسائی مهمترین بانک‌های اطلاعاتی در شناسائی مجرمین به تشریح برخی از قابلیت‌های سیستم‌های اطلاعاتی و نقش مؤثر آنها در کشف جرم و شناسائی مجرمین متواری پرداخته شده و پس از احصاء مشکلات موجود در این زمینه، راهکارهایی برای رفع آنها ارائه گردیده است.

سوالات تحقیق:

در این تحقیق به دنبال پاسخ برای سوال‌های زیر خواهیم بود:

بهره‌گیری از سیستم‌های اطلاعات پایه (نرم افزار و شبکه) چه تأثیری در شناسایی مجرمین متواری دارد؟ میزان بهره‌گیری افسران تحقیق در استفاده از بانک‌های اطلاعاتی درون سازمانی به منظور شناسایی مجرمین متواری چگونه است؟

میزان بهره‌گیری افسران تحقیق از بانک‌های اطلاعاتی برون سازمانی در زمینه شناسائی متهمین چگونه است؟

چالش‌های موجود بر سر راه استفاده از قابلیت‌های سیستم‌های اطلاعاتی در شناسائی مجرمین کدامند؟

مبانی نظری

دانش: دانش اطلاعات ترکیب شده با تجربه شرایط و تفکر است. دانش منبع قابل تجدیدی است که همواره می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و از طریق استفاده و ترکیب با تجربه کارکنان اندوخته شود. انسان‌ها دارای دانش اندو دانش نمی‌تواند از ذهن‌های افراد یک سازمان به وجود آید. اطلاعات وقتی وارد ذهن انسان می‌شود تبدیل به دانش می‌شود (داکتر؛ ۷، ۲۰۰۵).

مدیریت دانش: رشته‌ای نوین است، هر چند ریشه‌های آن را می‌توان در تمدن‌های باستانی بابل و سومر جستجو کرد (دیوید و فورای، ۲۰۰۵). در اقتصاد نوین منبع اصلی اقتصاد دیگر سرمایه نیروی کار یا منابع طبیعی نیست بلکه دانش است. پیتر دراکو عبارت «کار دانشی» را در اوایل دهه ۱۹۶۰ ابداع کرد اما مدیران به تازگی به اهمیت دانش به عنوان منبع مهمی که باید مانند سایر منابع از جمله گردش پول منابع انسانی یا مواد خام اداره شود، پی برده‌اند (دارمی به نقل از نجار باغسبیه؛ ۱۳۹۲، ۱۲). محققان مدیریت دانش تلاش بسیاری برای گسترش این مفهوم ارائه داده‌اند که عمده آن‌ها بر اساس ارتقاء میزان کارایی فرآیندهای دانش مانند تولید، توسعه، انتشار، اشتراک و محافظت از دانش توسعه داده شده‌اند (داونپورت و پروساک؛ ۱۹۹۸). مدیریت دانش به عنوان یک روش برای کنترل و هدایت دارائی‌های دانش مشهود و به خصوص نامشهود سازمان شناخته می‌شود و به نحوی که با بکارگیری دانش داخل و خارج سازمان تولید دانش، ارزش آفرینی نوآوری و

بهبود را در سازمان تسهیل نماید. مدیریت دانش با ایجاد یک محیط کاری جدید موجب تسهیل در اشتراک دانش گردیده و جاری شدن دانش را به فرد مناسب در زمان مناسب برای فعالیت کارا تر و اثر بخش تر باعث می گردد (وانرام، ۲۰۰۰ و اسمیت، ۲۰۰۱ به نقل از نجار باغسیاه، ۱۳۹۲: ۶).

تعاریف عملیاتی

اطلاعات محوری: برای درک مفهوم اطلاعات محوری لازم است تا آن را با سایر الگوهای پلیسی همچون مدل استاندارد سازی پلیس، جامعه محوری، داده محوری، مسئله محوری و ... مقایسه کرد. در این تحقیق مجال پرداختن به تمام این الگوها نیست اما غالب ترین الگو (جامعه محوری) را با اطلاعات محوری مقایسه خواهیم کرد تا ویژگی های منحصر به فرد الگوی اطلاعات محوری بهتر مشخص شوند. در واقع اطلاعات محوری محصول تجربه عملی الگوهای قبل از خود است و محیط سازمانی و عملیاتی جدید، پلیس را بر آن داشته تا خود را از غالب های تک محور گذشته به سمت چار چوبی هوشمند سوق دهد: در جامعه محوری، محور کار افراد عادی جامعه (افراد غیر بزهکار) مشارکت آنان است. اما در اطلاعات محوری، محور کار گروه های مجرمانه و بزهکاران جدی و سابقه دار است. در جامعه محوری کار سلسله مراتبی از پایین به بالا حاکم است اما در اطلاعات محوری سلسله مراتب بالا به پایین حاکم است^۱. در جامعه محوری این نیاز و نگرانی های جامعه هستند که اولویت های پلیس را تعیین می کنند اما در اطلاعات محوری مدیریت پلیس اولویت ها را مشخص می کند و این کار را از طریق تحلیل اطلاعات جرم انجام می دهد. در جامعه محوری هدف تقریباً مبهم است اما در اطلاعات محوری بزهکاران فعال (مزمین) و مشکلات مجرمانه هدف پلیس هستند. در جامعه محوری رضایت جامعه ملاک موفقیت پلیس است اما در اطلاعات محوری کشف، کاهش یا اختلال در جرم و فعالیت مجرمانه ملاک موفقیت هستند. در جامعه محوری ارتقاء مشروعیت پلیس مزیت است و پلیس هر اقدامی که انجام می دهد از آن به دنبال حفظ آبرو و وجهه خود است اما در اطلاعات محوری محور کاهش جرم و سایر مشکلات مجرمانه مزیت به حساب می آید (راتکلیف؛ ۲۰۰۸، ۱۲-۱۳). با مقایسه و نگاه عمیق به این تفاوت ها و خصوصیات بارز آن تا حد زیادی تعریف اطلاعات محوری راحت تر می شود. ما از میان تعاریفی که از اطلاعات محوری ارائه شده به تعریف آقای رات کلیف که در حال حاضر جدیدترین و جامع ترین تعریف است اشاره می کنیم (باوری بافقی و نجار باغسیاه؛ ۱۳۸۹، ۱۵۸). رویکرد پلیس اطلاعات محوری یک مدل کاری و فلسفه مدیریتی است که در آن تحلیل داده ها و اطلاعات جرم ابزاری اساسی برای دستیابی به یک چارچوب تصمیم گیری می باشد. چارچوبی که از طریق مدیریت استراتژیک و با اتخاذ استراتژی های موثر انتظامی که مجرمان جدی و فعال را هدف می گیرند، سبب تسهیل در کاهش، پیشگیری و اختلال جرائم و بی نظمی ها می شود.

رویکرد پلیسی اطلاعات محور: یک مدل کاری و فلسفه مدیریتی است که در آن داده ها و اطلاعات جرم

- 1 - Bottom up
- 2 - Top down

ابزاری اساسی برای دستیابی به یک چارچوب تصمیم‌گیری هستند؛ چارچوبی که از طریق مدیریت استراتژیک و استراتژی‌های موثر انتظامی که مجرمان جدی و فعال را هدف می‌گیرند، سبب تسهیل در کاهش، پیشگیری و اختلال جرائم و بی‌نظمی‌ها می‌شود (راتکلیف، جری؛ ۳۱).

سیستم‌های اطلاعاتی: شامل فن‌آوری اطلاعات، داده‌ها، رویه‌های پردازشی داده‌ها و افرادی که داده‌ها را جمع‌آوری و پردازش می‌کنند. سیستم‌های اطلاعاتی شامل مجموعه‌ای از منابع اطلاعات است که برای جمع‌آوری، پردازش، نگهداری و بکارگیری، به اشتراک‌گذاری، توزیع و یا در اختیار گذاشتن اطلاعات طراحی شده است.

سیستم‌های اطلاعاتی مجموعه‌ای از اجزای وابسته به هم می‌باشند که اطلاعات را جمع‌آوری، پردازش، ذخیره و توزیع می‌کنند تا از فرآیند تصمیم‌گیری و کنترل سازمان پشتیبانی نمایند.

سیستم‌های اطلاعاتی در سازمان، اطلاعات مفید و لازم را برای اعضاء (مدیران و کارکنان) و مشتریان فراهم می‌آورد. شبیه هر سیستم دیگری، سیستم‌های اطلاعاتی نیز در یک محیط خارجی فعالیت می‌کنند و فعالیت آنها تحت تأثیر محیط و عوامل محیطی می‌باشد.

سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در واقع بکارگیری یا مطالعه سیستماتیک سیستم‌های اطلاعاتی در سازمان جهت پشتیبانی از عملکرد، وظایف مدیریت و تصمیم‌گیری است (سرلک و فراتی؛ ۱۳۸۷).

اطلاعات جنایی: «می‌توان اطلاعات جنایی ماحصل نهایی فرآیند غالباً پیچیده، بعضاً فیزیکی و عموماً عقلانی فکری دانست که حاصل اخباری است که جهت پیشگیری از جرم و یا اطمینان از دستگیری مجرمان با هم مطابقت داده شده و مورد تحلیل قرار می‌گیرند.» (اتحادیه روسای پلیس؛ ۱۹۷۵؛ بند ۳۲).

بانک‌های اطلاعاتی: مجموعه‌ای از رکوردها یا تکه‌هایی از اطلاعات است که با ساختار منظم و سازمان یافته و معمولاً در قالبی که برای دستگاه‌های رایانه‌ای قابل خواندن باشد، ذخیره می‌شوند. هدف اصلی پلیس از گرایش به این بانک‌ها در حقیقت یافتن آخرین مؤلفه‌های اسمی - جمعیتی، به ویژه آن دسته از افرادی است که بیشترین وقت کارآگاهان را در پی جوئی جرایم می‌گیرند. در سازمان پلیس دو نوع بانک اطلاعاتی درون و برون سازمانی وجود دارد. (ستوده، ۱۳۸۸؛ ۶۷).

کشف اطلاعاتی: کشفی است که مبتنی بر اقدامات پنهان، غیر محسوس و نفوذ صورت گرفته و موجب کاهش هزینه، عملیات میدانی و افزایش سرعت، دقت و صحت عملیات می‌گردد. و مصادیق آن عبارتند از مصاحبه و بازجوئی، کنترل مجرمین، منابع و مخبرین، تعقیب و مراقبت، ابزارهای تکنولوژیکی روز اعم از سخت افزار و نرم افزار و بانک‌های اطلاعاتی (درون سازمانی و برون سازمانی) (هندیانی، وفادار، کر می، ۲۶؛ ۱۳۹۴).

پیشینه پژوهش

در این قسمت به برخی پژوهش‌های انجام شده مرتبط با موضوع این پژوهش اشاره می‌شود. میشلن (۲۰۱۴) در رساله دکتری خود با عنوان «کاربرد پلیس اطلاعات محور در پیشگیری از جرم توسط

پلیس آفریقای جنوبی» با هدف بررسی کارآیی الگوی پلیس اطلاعات محور بر پیشگیری از جرم؛ در یافته است که رویکرد جامع و متمرکز در جمع‌آوری اطلاعات در پلیس آفریقای جنوبی وجود ندارد و به عبارتی افراد خود را برای جمع‌آوری اطلاعات مسئول نمی‌دانند، این در حالی است که پلیس آفریقای جنوبی از اطلاعات در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های پیشگیری و مقابله با جرم کافی نیست، کاهش جرم در این کشور موفقیت کمی داشته است.

داروچ (۲۰۰۹) در رساله دکتری خود با عنوان «پلیس اطلاعات محور در نیوزلند» هدف از پژوهش خود را تحلیل و تشریح رویکرد اطلاعات محوری در پلیس نیوزلند بیان کرده و ادعا کرده است که مشکلات مدیریتی متعددی برای شروع و حفظ این رویکرد جدید وجود دارد. تعهد مدیران بالاتر به اهداف کاهش جرم و جنایت برای پایداری این رویکرد نوآورانه حیاتی است. رهبری تحول‌گرا و مشارکتی و فرایندهای غیر رسمی مدیریت، باعث توسعه شتابان این رویکرد می‌شود و بکارگیری مؤثر فن‌آوری، تکنیک‌های مناسب و پیاده‌سازی اجتماعی رویکرد اطلاعات محوری، و توسعه فضای کاری و دوستدار نوآوری نیز از عوامل کلیدی مؤثر در حمایت از این رویکرد هستند.

چو، جیم (۱۳۸۵) در مقاله خود تحت عنوان فن‌آوری اطلاعات نیروی انتظامی، راهنمای مدیریتی، عملیاتی، کاربردی، هدف از پژوهش خود را؛ دسترسی به ابزارهای مرتبط با تصمیم‌گیری که در این تحقیق به تعبیری تحت عنوان بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین یا عوامل سخت‌افزاری نام برده می‌شود، از مدلی آرمانی توانمندسازی نشأت گرفته است.

نقش و اهمیت فن‌آوری‌های نوین در افزایش توانایی پلیس در امورهای مانند: سرعت عمل در شناسایی مجرمین، تسهیل همکاری با مردم، آگاهی یافتن از وقوع جرم محل‌ها و میزان افزایش آن، هوشمند و خودکار شدن سیستم‌های کنترل پلیس در ترافیک است و به طور کلی موجب افزایش کشف جرم و برملا شدن آن و در نهایت کاهش جرم با توسل به فن‌آوری‌های نوین است. به همین جهت هدف غایی آن را می‌توان آشنایی با نحوه افزایش سرعت، توان تعقیب و مراقبت، سرعت آگاهی یافتن از جرم، امکان ردیابی، توزیع اطلاعات، قابلیت تلفیق اطلاعات و حداکثر سازی استفاده از اطلاعات جهت بهبود عملکرد سازمانی جستجو نمود، که اینها عوامل مؤثر در توانمندسازی پلیس آگاهی در کشف خودروهای مسروقه است.

ریچارد پلارت (۱۳۸۶) در کتابی تحت عنوان صحنه جرم، ترجمه عباس خانه زاد رضوی در مورد جرم شناسی رایانه‌ای با جرایم مثل کلاهبرداری، اختلاس، جرایم سازماندهی شده و تهیه تصاویر مبتذل و محرک از کودکان نیز مواجهند. واژه «رایانه» چیزی فراتر از دستگاه، لپ‌تاپ، نوت‌بوک و رایانه‌های جیبی است. این واژه شامل ریز پردازنده‌ای می‌شود. مجرمین رایانه‌ای ماهر، شیوه‌های نفوذ به رایانه را بخوبی می‌شناسند و از راههای پنهانی و امن برای حذف برنامه‌ها استفاده می‌کنند تا داده‌ها و اطلاعات مشکوک، مخفی بماند. همه سیستم‌های رایانه‌ای از حافظه موقت (RAM) برای بالابردن سرعت رایانه استفاده می‌کنند. ذخیره داده‌ها در حافظه موقت باعث می‌شود که سرعت نرم‌افزار بیشتر شود، اما خود حافظه موقت به هارد دیسک

کمک می‌کند که حافظه موقت با سرعت بیشتری کار کند. هارد دیسک سرعت پایین تری دارد ولی از ظرفیت ذخیره‌ای بیشتری برخوردار است. وقتی یک فایل با اطمینان حذف شود، محتویات آن ممکن است هنوز در حافظه وجود داشته باشند. با وجود این برای همیشه نمی‌تواند در آن باقی بماند، و این باعث می‌شود که کار تحقیق دشوار گردد، زیرا اگر مدارک روی هارد دیسک موجود نباشد با روشن و خاموش شدن رایانه این اطلاعات از بین می‌رود.

احمد ابراهیمی (۱۳۸۹) در مقاله خود تحت عنوان بررسی و کشف جرم با استفاده از روش‌های داده کاوی حجم انبوه داده‌ها و اطلاعات مرتبط با جرایم در ادارات پلیس از یک سو و پیچیدگی ارتباطات میان این جرایم از سوی دیگر موجب می‌شود که روش‌های سنتی تحلیل جرم که که اغلب توسط کارآگاهان زبده و کارشناسان صحنه جرم با تجربه به کار گرفته می‌شوند، اولاً «نیازمند صرف زمان و هزینه انسانی بسیار زیاد می‌باشند و ثانیاً» به دلیل میزان دخالت‌های عامل انسانی در تصمیم‌گیری‌ها، لحاظ کردن تمام عوامل تأثیرگذار در یک جرم و ارتباط بین آنها ممکن نباشد و مراحل کشف جرم به کندی طی می‌شود. چنین شرایطی ضرورت بکارگیری یک روش نظام مند، جهت کشف و تحلیل جرایم را بیش از پیش نمایان می‌سازد. در این تحقیق برای تحلیل و کشف جرم از طریق تشخیص شباهت جرایم با یکدیگر بر اساس الگوریتم‌های داده کاوی دو مرحله عمده ارائه شود. ۱) ابتدا باید معیارهای تشابه را پیدا کرد که بدین منظور می‌توان از روش‌های معمول دو انتخاب ویژگی همچون خوشه‌بندی فازی با روش Gkclast و خوشه بندی با k-means استفاده کرد. ۲) سپس باید با استفاده از روش‌هایی چون KNN جهت یافتن دسته‌هایی از جرایم و یا مجرمان با معیارهای تشابه نزدیک به جرم رخ داده فعلی استفاده کرد. برای تشخیص معیارهای تشابه و وزن دهی ویژگی‌های مورد استفاده، بسیار مؤثر است. برای دستیابی به وزن دهی مناسب الگوریتم PCA کارآمد به نظر می‌رسد.

غلامحسین بیابانی در مقاله‌ای تحت عنوان اطلاعات جنایی و تحلیل‌های اطلاعاتی در کشف جرم (۱۳۸۷): این تحقیق با وام گرفتن از مفاهیم و الگوهای تحقیقات جنایی، تحلیل جنایی، علوم قضایی و هوش مصنوعی، یک رویکرد چند بعدی را نشان می‌دهد که از منظرهای مختلف نیز می‌توان به آن نگریست. تکنیک‌های کارآمد تحلیل رابطه می‌تواند در تحقیقات جرم‌های سازمان یافته کمک کنند. با کمک چنین تکنیک‌هایی، مأموران تحقیق ممکن است به درک بهتری از روابط درونی بین خلافکاران برسند و در نتیجه بتوانند سرخ‌های جدیدی را برای فرآیند تحقیق کشف کنند. در این مقاله تکنیک تحلیل رابطه که از الگوریتم‌های میان بر استفاده می‌کند که برای شناسایی قوی‌ترین رابطه بین دو یا چند موجودیت در شبکه جنایی یا مجرمانه پیشنهاد شد. اصلاحاتی برای حل مساله محاسباتی میان بر برای گره‌های منبع چندگانه به این نوع الگوریتم‌ها ارائه شد. پس از تبدیل لگاریتمی وزن‌های رابطه، این راه‌های میان بر می‌تواند قوی‌ترین رابطه بین موجودیت‌ها را شناسایی کرد.

نسرین سادات مرادی و یونس معروفی (۱۳۹۳) در مقاله‌ای تحت عنوان کاربرد نانو تکنولوژی در کشف جرم: نانو تکنولوژی امروزه نقش بسزایی در فن‌آوری مدرن ایفا می‌کند و تأثیر آن در فن‌آوری امروز با نقش پروفایل

DNA در بیوفن آوری در ۵۰ سال اخیر برابری می کند. اما امروزه علوم جنایی نیز از مزایای دنیای نانو فن آوری بهره می برد و فن آوری نانو در علوم جنایی نیز همانند دیگر زمینه های علمی وارد شده است و از شناسایی گرفته تا منحصراً سازی و ارزیابی اسناد و ادله جمع آوری شده در صحنه جرم کاربرد فراوان پیدا کرده است. از میان فن آوری های مختلف نانو، نانو تجزیه و تحلیل با استفاده از دستگاه هایی نظیر میکروسکوپ الکترونی روبشی (TEM) میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM) و میکروسکوپ رامان در علوم جنایی جایگاه ویژه ای پیدا کرده اند.

علی اکبر جلالی (۱۳۹۰) در مقاله ای تحت عنوان «جایگاه توسعه فن آوری های جدید در جرایم حوزه تلفن همراه»: میزان جرایم حوزه تلفن همراه رو به افزایش است. فن آوری های جدید در حوزه تلفن همراه و بخصوص کاربردهای فن آوری اطلاعات شرایطی را بوجود آورده اند که دامنه اعمال مجرمانه افزایش یابد. فن آوری های جدید ارتباطی، سخت افزاری و نرم افزاری در حوزه تلفن همراه با سرعت زیادی در حال توسعه می باشند و فرصت های بی شماری را برای عملیات خوب و بد در اختیار کاربران قرار داده اند. کاربران صرف نظر از شغلی که دارند، بر حسب انگیزه، علاقه و اهداف خود، قادر می باشند که با استفاده از چند صد هزار نرم افزار کاربردی برای تلفن همراه روش های جدیدی را در امور زندگی، کار و تفریح خود تجربه کنند، سرعت توسعه فن آوری در حوزه تلفن همراه باعث شده است تا فرصت فرهنگ سازی و آشنایی عموم مردم در استفاده مناسب از این پدیده برای مسئولین کشورها به اندازه کافی وجود نداشته باشد. به همین دلیل مردم از طریق یکدیگر و یا از طریق تجربه شخصی به بعضی از قابلیت های مثبت و منفی تلفن همراه دست پیدا می کنند و معمولاً با جرایم این حوزه نیز آشنا نیستند. در بعضی از کشورها مانند انگلستان واحدهای مستقلی از پلیس مسئولیت جرایم تلفن همراه را بر عهده دارند. در ایران نیز در آینده پیش بینی می شود.

روش شناسی

روش تحقیق حاضر از نظر نوع کاربردی و با روش توصیفی، پیمایشی انجام شده است. جامعه و نمونه آماری در این پژوهش با توجه به تخصصی بودن مطالب در دو بعد فن آوری اطلاعات و ارتباط آن با شناسایی مجرمین متواری است که به منظور دستیابی به نتیجه مطلوب نیز تلفیقی از نظرات کارشناسان پلیس های تخصصی می باشد، با توجه به مراتب فوق حجم نمونه ۸۲ نفر انتخاب گردید، گردآوری اطلاعات به دو روش کتابخانه ای و میدانی انجام شده است. ابزار سنجش پژوهش حاضر پرسش نامه محقق ساخته است که در دو نوبت مورد آزمون های لازم قرار گرفت. پرسش نامه در دو بخش تنظیم که بخش اول در قالب چهار سؤال مربوط به مشخصات فردی و عمومی و در بخش دوم سؤال های اصلی تحقیق، ۳۶ سؤال اصلی مرتبط با فرضیات تحقیق و یک سؤال باز طراحی شده است. طیف مورد استفاده برای سنجش نظرات افراد مطابق با طیف لیکرت مورد بحث و بررسی و برای هر سؤال ۵ گزینه در نظر گرفته شده است.

روش آماری و تجزیه و تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها از روش موجود در آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار Spss20 و با بکارگیری آزمون آماری (Binominal Test) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

روایی و پایایی

برای بررسی میزان اعتبار و پایایی این تحقیق با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ واریانس کل پرسش نامه محاسبه و با ضریب $(\alpha=0/908)$ تأیید شد. این عدد برای پرسش نامه محقق ساخته مطلوب است.

قلمرو تحقیق

این تحقیق در ارتباط با شناسایی مجرمین متواری با استفاده از سیستم‌های اطلاعات پایه (نرم افزار و شبکه) به منظور اجرای مطلوب مأموریت‌های پلیسی در سال ۱۳۹۷ در سطوح میانی پلیس‌های تخصصی (آگاهی، اطلاعات، پیشگیری و فتا) در ستاد ناجا انجام گرفته است.

یافته‌ها

این بخش به تجزیه و تحلیل یافته‌های حاصل از پژوهش اختصاص دارد. در این بخش از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی با استفاده از نرم افزار Spss20 و آزمون‌های مربوطه استفاده شده که نتایج آن بشرح ذیل می‌باشد:

اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخ دهندگان

اطلاعات توصیفی این پژوهش، از نظر درجه، رشته خدمتی، میزان تحصیلات، میزان سنوات خدمت، و نظریات آنان در جداول زیر خلاصه و تحلیل شده‌اند:

جدول ۱- فراوانی پاسخگویان بر حسب درجه

درجه	فراوانی	درصد فراوانی	تجمعی	درصد تجمعی
افسر ارشد	۵۱	۶۲,۲	۵۱	۶۲,۲
افسر جزء	۳۱	۳۷,۸	۸۲	۱۰۰
مجموع	۸۲	۱۰۰		

جدول ۲- فراوانی رسته و رده شغلی در سازمان

درصد تجمعی	تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	رسته خدمتی
۳۶,۵	۳۰	۳۶,۵	۳۰	اطلاعات
۸۵,۲	۷۰	۴۸,۷	۴۰	آگاهی
۹۱,۲	۷۶	۶	۵	پیشگیری
۱۰۰	۱۰۰	۱۴	۱۲	فتا
		۱۰۰	۸۲	مجموع

جدول ۳- فراوانی پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات

درصد تجمعی	تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	میزان تحصیلات
۲,۴	۲	۲,۴	۲	کاردانی
۷۰,۷	۵۸	۶۸,۳	۵۶	کارشناسی
۹۸,۸	۸۱	۲۸,۰	۲۳	کارشناسی ارشد
۱۰۰	۸۲	۱,۲	۱	دکترا
	۱۰۰	۱۰۰	۸۲	جمع

جدول ۴- فراوانی میزان سنوات خدمتی

درصد تجمعی	تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	میزان سنوات خدمتی
۲۰,۷	۱۷	۲۰,۷	۱۷	زیر ۱۰ سال
۸۰,۵	۶۶	۵۹,۸	۴۹	۱۰-۲۰ سال
۱۰۰	۸۲	۱۹,۵	۱۶	۲۰ سال به بالا
	۱۰۰	۱۰۰	۸۲	مجموع

جدول ۶: شاخص آماری تأثیر اطلاعات شبکه و اینترنت در شناسایی متهمین

شاخص	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
تأثیر سیستم اطلاعات پایه بر شناسایی مجرمین	۸۲	۲,۷۳۳۱	۶۷۱۸۰.	۱,۸۹	۷,۷۸

جدول ۵: نتایج آماری بررسی تأثیر اطلاعات شبکه و اینترنت در شناسایی متهمین

شاخص	تعداد	گروه‌ها	تعداد	نسبت مشاهده شده	نسبت آزمون	سطح معنی داری
اطلاعات شبکه و اینترنت	گروه ۱	≤ 3	۷۲	۰.۸۸	۰.۵۰	۰.۰۰۰
	گروه ۲	> 3	۱۰	۰.۱۲		
	جمع		۸۲	۱.۰۰		

جداول فوق میزان تأثیر اطلاعات شبکه و اینترنت در شناسایی متهمین را با استفاده از آزمون دوجمله‌ای (Binominal Test) نشان می‌دهد. با استفاده از این آزمون داده‌ها به دو گروه، گروه اول میانگین نمره داد‌های کمتر و مساوی ۳ با ۸۸٪ درصد و گروه دوم میانگین نمره داده‌های بیشتر از ۳ با ۱۲٪ درصد را نشان می‌دهد. عبارتی استفاده از اطلاعات شبکه و اینترنت در شناسایی متهمین مؤثر بوده است.

جدول ۶: شاخص آماری تعامل تأثیر اطلاعات برون سازمانی

شاخص	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
اطلاعات برون سازمانی	۸۲	۳,۰۰۲۸	۶۸۹۷۰.	۱,۹۰	۵,۸۰

جدول ۷: نتایج آماری بررسی تأثیر اطلاعات برون سازمانی در شناسایی متهمین

شاخص	گروه	گروه‌ها	تعداد	نسبت مشاهده شده	نسبت آزمون	سطح معنی داری
اطلاعات برون سازمانی	گروه ۱	≤ 3	۴۶	۰.۵۶	۰.۵۰	۰.۳۲۰
	گروه ۲	> 3	۳۶	۰.۴۴		
	جمع		۸۲	۱.۰۰		

جداول فوق بررسی میزان تأثیر اطلاعات برون سازمانی در شناسایی متهمین با استفاده از آزمون دوجمله‌ای (Binominal Test) نشان می‌دهد. با استفاده از این آزمون داده‌های به دو گروه، گروه اول میانگین نمره داد‌های کمتر و مساوی ۳ با ۵۶٪ درصد و گروه دوم میانگین نمره داده‌های بیشتر از ۳ با ۴۴٪ درصد را نشان می‌دهد. عبارتی اطلاعات برون سازمانی در شناسایی متهمین، تأثیر بسزایی نداشته است.

جدول ۸: شاخص آماری تعامل تأثیر اطلاعات درون سازمانی

شاخص	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
تأثیر اطلاعات درون سازمانی	۸۲	۲,۷۲۵۸	.۴۶۶۴۶	۱,۸۹	۳,۶۷

جدول ۹: نتایج آماری بررسی تأثیر اطلاعات درون سازمانی در شناسایی متهمین

شاخص	گروه	گروه‌ها	تعداد	نسبت مشاهده شده	نسبت آزمون	سطح معنی‌داری
اطلاعات برون سازمانی	گروه ۱	≤ 3	۶۳	.۷۷	.۵۰	.۰۰۰
	گروه ۲	> 3	۱۹	.۲۳		
	جمع		۸۲	۱,۰۰		

جداول فوق بررسی میزان تأثیر اطلاعات درون سازمانی در شناسایی متهمین با استفاده از آزمون دو جمله‌ای را (Binominal Test) نشان می‌دهد. با استفاده از این آزمون داده‌های به دو گروه، گروه اول میانگین نمره داده‌های کمتر و مساوی ۳ با ۷۷٪ درصد و گروه دوم میانگین نمره داده‌های بیشتر از ۳ با ۲۳٪ درصد را نشان می‌دهد، بعبارتی استفاده از اطلاعات درون سازمانی تأثیر بسزایی در شناسایی متهمین داشته است.

جدول ۱۰: شاخص و نتایج آماری تعامل تأثیر اطلاعات مخابراتی

شاخص	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
تأثیر استفاده از اطلاعات مخابراتی	۸۲	۲,۰۹۱۶	.۵۰۳۴۶	۱,۰۰	۳,۱۳

جدول ۱۱: نتایج آماری بررسی تأثیر اطلاعات مخابراتی در شناسایی متهمین

شاخص	گروه	گروه‌ها	تعداد	نسبت مشاهده شده	نسبت آزمون	سطح معنی‌داری
اطلاعات مخابراتی	گروه ۱	≤ 3	۸۰	.۹۸	.۵۰	.۰۰۰
	گروه ۲	> 3	۲	.۰۲		
	جمع		۸۲	۱,۰۰		

جداول فوق بررسی میزان تأثیر اطلاعات مخابراتی در شناسایی متهمین با استفاده از آزمون دوجمله‌ای (Binominal Test) را نشان می‌دهد. با استفاده از این آزمون داده‌های به دو گروه، گروه اول میانگین نمره داده‌های کمتر و مساوی ۳ با ۹۸٪ درصد و گروه دوم میانگین نمره داده‌های بیشتر از ۳ با ۲٪ درصد را نشان می‌دهد، عبارتی استفاده از اطلاعات مخابراتی تأثیر بسزایی در شناسایی متهمین داشته است.

نتیجه‌گیری

پس از بررسی یافته‌های تحقیق و بررسی نظرات پاسخگویان مشخص گردید که استفاده از فن‌آوری‌ها از یک طرف می‌تواند به عنوان ابزارهایی در دست مجرمان و تبهکاران قرار گیرد و ارتکاب جرم را تسهیل کند و از سوی دیگر پلیس و سیستم عدالت کیفری نیز از این ابزارها برای کشف و شناسایی مجرمان و جمع‌آوری دلایل و مدارک علیه آنان استفاده کنند، یافته‌های حاصل از پرسش نامه باز حاکی است که حجم انبوه داده‌ها و اطلاعات مرتبط با جرایم در ادارات پلیس از یک سو و پیچیدگی ارتباطات میان این جرایم از سوی دیگر موجب می‌شود که روش‌های سنتی تحلیل جرم که اغلب توسط افسران تحقیق به کار گرفته می‌شوند، پاسخگو نبوده و ضرورت بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین در کشف جرم بیش از پیش احساس می‌گردد، فن‌آوری‌های نوین در افزایش توانایی پلیس در اموری مانند: سرعت عمل در شناسایی مجرمان، تسهیل همکاری با مردم، آگاهی یافتن از وقوع جرم محل و میزان افزایش آن، هوشمند و خودکار شدن سیستم‌های کنترل مجرمین توسط پلیس گردیده و به طور کلی موجب افزایش کشف جرم و برملا شدن آن و در نهایت کاهش جرم با توسل به فن‌آوری‌های نوین است. بهره‌گیری از سیستم‌های اطلاعاتی در تصمیم‌گیری‌ها، کارائی سازمان، پیش افتادن از جامعه مجرمان، توانایی سازمان برای ردگیری مجرمان دیگر و اعمال جنگ روانی در مجرمان تأثیرگذار خواهد بود. برای رسیدن به این منظور پلیس باید تحلیل دقیقی از محیط داخلی سازمان بدست آورده و با تصمیم‌گیری درست ضمن توسعه روابط با سایر پلیس‌های تخصصی و بانک‌های اطلاعاتی برون سازمانی به ارزش محصولات اطلاعاتی خود بیفزاید، در این میان اگر از ظرفیت‌های هوش سازمانی نیز بهره گرفته شود و سازمان بتواند توانایی‌های فکری خود را جهت حل مسائل و مشکلات بسیج و هدایت کند، آن وقت می‌تواند با هوشمندی کامل و اشراف بر محیط داخل و خارج، با خلق فرصت‌های جدید ظرفیت‌سازی کرده و توان و قابلیت‌های خود را در شناسایی و دستگیری مجرمان ارتقاء دهد. در این میان برخی چالش‌های مدیریتی، جزیره‌ای عمل نمودن پلیس‌های تخصصی، دست و پا گیر بودن برخی قوانین در استفاده از این بانک‌ها توسط پلیس از موانعی هستند که افسران تحقیق در امر بهره‌گیری از این بانک‌ها با آن مواجه می‌باشند.

پیشنهادات.

با توجه به یافته‌های تحقیق می‌توان این پیشنهادات را برای استفاده بیشتر پلیس از نرم افزار و شبکه به منظور شناسایی مجرمین ارائه کرد:

- (۱) تجمیع بانک‌های اطلاعاتی پلیس‌های تخصصی به منظور بهره‌گیری افسران تحقیق در امر شناسایی و کشف جرم از طریق این بانک‌ها.
- (۲) ارتقای دانش فن‌آوری اطلاعات افسران تحقیق، به منظور نهادینه شدن استفاده از فن‌آوری‌های نوین در امر کشف و شناسایی مجرمین.
- (۳) آموزش قابلیت‌ها و توانمندی‌های سامانه‌های اطلاعاتی به مدیران و افسران تحقیق در جهت استفاده بهینه از سامانه‌های اطلاعاتی در انجام مأموریت‌ها.
- (۴) آموزش شناخت فن‌آوری‌های اطلاعات و تأثیرات آن در انجام مأموریت‌ها به افسران تحقیق به منظور بهره‌گیری از اطلاعات موجود در سامانه‌های جامع اطلاعاتی.
- (۵) بازنگری در قوانین از طریق ایجاد تغییرات بنیادی در قوانین مربوطه به منظور دسترسی پلیس‌های تخصصی به بانک‌های اطلاعاتی درون و برون سازمانی و بهره‌گیری از آنها به منظور شناسایی مجرمان و کشف جرم.
- (۶) بهره‌گیری از سیستم‌های اطلاعاتی در تصمیم‌گیری‌ها، کارائی سازمان، پیش‌افتادن از جامعه مجرمان، توانایی سازمان برای ردگیری مجرمان دیگر و اعمال جنگ روانی در مجرمان تأثیرگذار خواهد بود.

References

1. Ebrahimi ahmad (1389), "Investigating and Detecting Crimes Using Data Mining", Karagah Magazine, 2nd Period, 3rd Year, Summer 89, No.11.
2. Biabani Gholam Husein (1387), "Criminal Information and Information Analyses in Crime Detection", Karagah Magazine, 2nd Period, No.4, Fall 87.
3. Plot Richard (1386), "Crime Scene", Translated by Abbas Khane Zad Razavi, Karagah Publications.
4. Jalali Ali Akbar (1390), "Position of Modern Technology Development in Cellphone-related Crimes", Karagah Magazine, 2nd Period, No.4, 4th Year, Fall 90, No.16.
5. Chu Jim (1385), "Police Information Technology: Managerial, Operational and Applied Guide", Translated by Forouhar Dezfoulian, Center for NAJA Studies and Research, 1st Edition.
6. Jalali Ali Akbar, Somayeh Ebrahimi (1387), "Introducing RFID and Its Application in CID Domain", Karagah Magazine, No.2, Spring 87.
7. Rakcliff Jerry (2008), "Information-Centric Police", Translated by Yavari Bafeghi Amir Husein and Najar Baghsiah Rasoul, 1st Edition, 1389, Hadis Kousar Publications.
8. Sotoudeh Mojtaba (1388), "The Role of Information in Criminal Investigations", Karagah Magazine, 2nd Period, 3rd Year, Fall, No.9.
9. Sarlak Mohammad Ali and Farati Hasan (1387), "Information Systems of Advanced Management", Payam Nour University Publications.
10. Sadat Moradi Nasrin, Maroufi Younes (1393), "Application of Nano-technology in Scientific Detection of Crimes", Karagah Magazine, 2nd Period, 7th Year, Fall 93, No.28.
11. Mohammad Nasl Gholam Reza (1384), "Electronic Monitoring of Delinquents", Police Knowledge Quarterly, Amin Police University, 7th Year, No.1.
12. Hendiani Abdollah, Vafadar Husein and Karami Ahmad (1394), "Investigat-

ing the Effects of Management Styles of CID police in Detecting Stolen Vehicle”, Karagah Magazine, 2nd Period, 8th Year, Summer 94, No.31.

13. Najar Baghsiah Rasoul and Najar Baghsiah Reza (1392), “Knowledge Management in Information-Centric Police.

14. Ratcliffe, J. H. (2008) Intelligence-led policing. U S; Willan Publishing.-

15. Mashilon, NTJ Apatric (2014). the use of intelligence –led policing in crime prevention by the south African police service .Dissertation prepared for the degree of Doctor of philosophy . university of south Africa.

16. Darroch. Stephen Francis (2009) Intelligence-Led policing in new zeland . thesis . school of Criminology and Criminal justice , Faculty of Arts , Griffith university.

17. Dalkir, K. (2005) introduction to knowledge management in theory and practice. Butterworth-Heinemann.

Investigating the Role of Information-Centric Police in Identifying Runaway Criminals (Through Information-Based System)

Amirhossein Yavari, Hassan Faramarzi

Abstract

Using Technology not only has found vast application in crime prevention, but it has also established its foothold in the suppression and punishment of criminals. At present, in many developed countries of the world such activities as individuals' identity control in border input and output, pursuing and monitoring criminals to detect criminal acts, facilitating city traffic, smart theft alarm systems notifying police centers, and many other police activities are all conducted using electronic equipment. Therefore; this research is intended to investigate the role of information-centric police in detecting runaway criminals via information-based systems (software and network). The present research is of applied from type and objective viewpoint and with descriptive nature is of survey type. The target audience of this research includes experts, detectives and NAJA executive police specialists (CID, Cyber Police, Intelligence Police and Prevention Police) in 1397. Using Koucran Formula, the sample volume was determined 82, and the data collection tool is questionnaire type based on Likrat Spectrum whose fluency and sustainability were proved with ($\alpha=0.908$). To analyze data, we used Binominal Test or Relevance Test (In order to detect the effects or lack of effects of each variable in another variable) with Spss20 Software. The findings of this research show that using information-based systems (knowledge management, software systems, telecommunication systems and information banks) in detecting runaway criminals is effective. In regards to the results of this research and the role of information-based systems in detecting criminals and extracting the effective factors in this regard, removing legal obstacles along with security courses of actions for police access to all future information banks is an inevitable issue.

Key Words: Knowledge Management, Information-Centric, Police, Information-based System

